

## Täysistunto

**Maanantai 6.4.2020 klo 16.36—20.46**

### **3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työntekijän eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta vuonna 2020**

Hallituksen esitys HE 37/2020 vp

Valiokunnan mietintö StVM 2/2020 vp

#### *Toinen käsittely*

**Puhemies Matti Vanhanen:** Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

#### *Keskustelu*

18.32 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Todellakin tätä viime viikolla lähetekeskustelussa jo käytiin läpi. — On äärimmäisen tärkeää, että tälläkin tavoin valtio pyrkii auttamaan työnantajia, eli kysehän on näitten maksujen lykkäämisestä, ja sinällänsä jossakin vaiheessa nämä tullaan sitten kyllä ottamaan takaisin sieltä työnantajasektorilta, ja on siinä mielessä toki tärkeää, että kaikki keinot on nyt käytävä läpi, joilla pystytään vähäisenkin nyt sitä taloustilannetta siellä firmoissa ja yrityksissä helpottamaan. Sinällänsä joissakin pienissä yrityksissä nämä ovat hyvin vaatimattomia summia, mutta niin kuin totesin, nyt on tärkeää todellakin, että kaikki keinot on käytettävä ja katsottava, millä pystyttäisiin sitä maksurasitusta lykkäämään. Onneksi niitä keinoja on nyt löytynyt paljon ja hyvin erityyppisiä. Ja tietysti kaikkein tärkein on se, että laskut eivät tule maksuun, että niitä voidaan viedä eteenpäin, tai sitten se, että saadaan suoraa rahoitusta. Erilaiset mahdollisuudet ottaa velkaa tai muuta vastaavaa harvaa yrittäjää tässä vaiheessa kovinkaan paljon kiinnostavat.

18.33 **Sofia Virta vihr:** Arvoisa puhemies! On toki selvää, että tässä koronaviruksen aikana kaikkein tärkeintä on onnistua suojelemaan ihmishenkiä, ja on selvää, että terveys menee toki talouden ohi, mutta me tarvitsemme myös toimivan talouden ja taluspohjan, jotta esimerkiksi meidän terveyspalvelumme voivat jatkossakin toimia.

On tärkeää, että hallitus on tuonut nyt nopealla aikataululla apukeinoja maamme taloudelle, sillä koronaviruksen leviämisen estämiseksi ja hidastamiseksi sekä täällä meillä Suomessa että maailmalla tehtyjen ja tehtävien torjuntatoimenpiteiden seurauksena Suomen talous on ajautunut tilanteeseen, joka vaarantaa laajasti yritystoiminnan toimintaedellytykset, työllisyyden ja ihmisten toimeentulon. Tässä tilanteessa tuleekin nyt kyetä säilyttämään mahdollisimman monta yritystä, mahdollisimman monta työpaikkaa, mahdollisimman monen toimeentulo. Lomautusilmoitusten määrä on kasvanut nopeasti maaliskuun alkupuoliskolta lähtien, ja osa yrityksistä on joutunut turvautumaan lomautusten sijaan myös irtisanomisiin. Pandemiatilanteen ja siihen liittyvien rajoitusten johdosta työnantajien ase-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2020 vp

ma on poikkeuksellisen haastava, ja tilanteen vaikutusten lieventämiseksi yksityisen sektorin työnantajien asemaa on nyt syytä helpottaa.

Tämän esityksen taustalla ollut työmarkkinakeskusjärjestöjen ehdotus työnantajan työeläkevakuutusmaksujen tilapäisestä alentamisesta on tärkeä ja erittäin hyvä. Vakuutusmaksun alennus kohdistuu siis työnantajan osuuteen. Puhumme todella merkittävistä summista, mutta maksualennus on kuitenkin mittasuhteiltaan maltillinen toimenpide suhteessa työeläkemaksujen kokonaiskertymään. Lisäksi maksualennus on tarkoitus kompensoida maksukorotuksilla tulevana vuosina.

Tärkeintä on nyt keskittyä tähän hetkeen, jotta voimme turvata yritysten tekemät työt sekä niiden tarjoamat työpaikat myös tulevaisuudessa. On siis erittäin hyvä, että työeläkemaksujen määräaikaisella alentamisella voidaan osaltaan helpottaa koronaviruspandemian vuoksi haastavaan tilanteeseen joutuneiden yksityisen sektorin työnantajien asemaa.

**18.35 Matias Marttinen kok:** Herra puhemies! Tämä esitys on erittäin kannatettava ja yksi lukuisista toimenpiteistä, joita me tarvitsemme suomalaisten yritysten ja työpaikkojen pelastamiseksi tässä hyvin poikkeuksellisessa tilanteessa. Kuten täällä kollegat ovat hyvin todenneet jo aikaisemmin, tämän esityksen vaikutus yksittäisen yrityksen kannalta jää kuitenkin varsin maltilliseksi, ja kuten täällä edustaja Essayah toi hyvin esille, itse asiassa tämä nyt annettava kevennys tullaan kuromaan umpeen tulevana vuosina taas vastaavasti maksujen korotusten kautta, joten käytännössä kyse on tällaisesta tilapäisestä helpotuksesta, mitä yrityksille tässä tilanteessa myönnetään.

Herra puhemies! Nyt kun hallitus kokoontuu huomenna kevään kehysriiheen, niin meidän täytyy olettaa ja myös vaatia, että tämä sali saa viipymättä käsiteltäväksi suoria toimia, joilla yritysten tilannetta tässä hyvin poikkeuksellisessa tilanteessa pystytään helpottamaan. Meillä on yli 350 000 ihmistä jo tällä hetkellä yt-menettelytieten piirissä, ja tuhannet suomalaiset yrittäjät tällä hetkellä ovat pulassa sen kanssa, miten ihmeessä he saavat laskunsa maksettua, miten he pystyvät pitämään yrityksensä pystyssä, kun liikevaihto on täysin romahtanut ja tulevaisuudennäkymät ovat kaikonneet. Ja tässä suhteessa lainanotto ei ole enää monellekaan käytännössä vaihtoehto, vaan tarvitaan suoria, konkreettisia tukitoimia, joista tässä salissa on pitkään myös keskusteltu. Yhtä kaikki, tämä toimi on yksi hyvä pieni konkreettinen esimerkki, mutta hyvin paljon lisää vielä tarvitaan, jotta vältämme massatyöttömyyden ja konkurssiaallon, joka on edessä, jos näitä konkreettisia, mittavia, painavia toimia ei tehdä.

**18.37 Arja Juvonen ps:** Arvoisa herra puhemies! Tässä on käsittelyssä sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö, ja tämän lakiesityksen tarkoituksena on työnantajan vakuutusmaksun tilapäinen alentaminen 2,6 prosenttiyksiköllä ajalla 1.5.—31.12.2020. Eläkesäätiöiden ja eläkekassojen työntekijän eläkelain mukaisen vuosimaksun tasausosaa sekä merimieseläkelain mukaisen vuosimaksun tasausosaa ehdotetaan alennettavaksi vastaavasti, ja maksun alennuksesta aiheutuva vastuuvelan kasvu kompensoidaan korottamalla vuosina 2022—2025 työnantajan vakuutusmaksua ja eläkesäätiöissä, eläkekassoissa ja Merimieseläkekassassa vuosimaksun tasausosaa. Eli se, mikä nyt alennetaan, myöhemmin kylä peritään takaisin.

Arvoisa puhemies! On erittäin tärkeä ja hyvä, että hallitus on tehnyt erilaisia toimia, joilla helpotetaan niin yrittäjiä kuin myös näitä lomautettuja ja työttömiksi joutuvia ihmisiä tässä koronakriisissä. Tämä koronakriisi ei ole ainoastaan terveydenhuollon kriisi, vaan se

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2020 vp

on myös talouden kriisi, ja nyt tulee tehdä kaikki voitava sen eteen, että 90-luvun laman aallot eivät pääse niin rajusti vaikuttamaan. Meidän tulee tehdä ennakoivia toimia, ja tämä on yksi niistä. On aivan selvää, että tässä kriisissä katsomme eteenpäin sitä, kuinka me pelastamme Suomessa ihmisiä tältä virusepidemialta mutta myös kuinka me pelastamme yrityksiä. On selvä asia, että hallitusohjelman mennessä täysin uusiksi tämän kriisin myötä myös nämä työllisyystoimet, joita olemme ajatelleet tehtäviksi, ovat kauas karanneet. Nyt täytyy ajatella niin, että menemme kohti jälleenrakennusta, ja sen jälkeen, kun koronakriisi jossakin vaiheessa helpottaa — onko se sitten vielä tämän vuoden aikana, ensi vuonna — niin tehdään kaikki voitava, että ihmiset pääsevät takaisin jaloilleen, yritykset pääsevät jaloilleen mutta myös tavalliset ihmiset, työmaansa menettäneet ihmiset pääsevät jaloilleen. Ne ovat tärkeitä toimia.

**18.39 Päivi Räsänen kd:** Arvoisa herra puhemies! Koronakriisi uhkaa paitsi kaataa tartunnan saaneita vuoteeseen ja teho-osastoille myös kaataa terveitä yrityksiä ja hävittää pysyvästi työpaikkoja, ja siksi todellakin tätäkin toimenpidettä, jota nyt käsittelemme, tarvitaan.

Tämän esityksen mukaan työntekijän eläkelain mukainen työeläkevakuutusmaksun alennus pienentää tämän vuoden maksutulokertymää yli miljardilla eurolla, mikä on sinänsä mittava summa, vaikkakin todellakin maltillinen verrattuna niihin ongelmiin, joita tällä hetkellä yrityksillä on. Sitten toisaalta maksunalennuksesta aiheutuva vastuuvelan kasvu kompensoidaan korottamalla vuosina 2022—2025 työnantajavakuutusmaksua. Sekään ei tule olemaan helppo urakka, joten joka tapauksessa kehysriihestä odotetaan edelleen toimia yritysten pelastamiseksi ja tämän vaikean tilanteen ratkaisemiseksi.

**18.41 Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Tämä koronakriisi on epidemiana erittäin vaikuttava, taloudellisesti erittäin vaikuttava, mutta tämmöinen voimakas kriisitilanne on myöskin yhteiskunnan uudistumiselle yllättävänkin jänniä haasteita tarjoava. Sanon sen tässä johdannoksi sen vuoksi, että tällä työeläkevakuutusmaksuissa tehtävällä pienellä helpotuksella, pienellä helpotuksella kokonaisuutena arvioiden, tullaan sinänsä toimenpiteenä työnantajia vastaan, ja kannattaa muistaa, että nämä eläkerahastot esimerkiksi viime vuonna 2019 kasvoivat ennätyksellisen osuuden eli yli 21 miljardia euroa yhden vuoden aikana 11,5 prosentin reaalituotolla. Rahastot ovat kasvaneet, eli siellä on kyllä ilman muuta voimavaraa antaa hieman periksi näissä työeläkevakuutusmaksuissa siitä huolimatta, että me tiedämme, että tämän koronakriisin seurauksena kansainvälisillä osakemarkkinoilla on tapahtunut rojahdus, joka tarkoittaa arvojen, vastuuarvojen, alenemista voimakkaasti. Kuitenkin siellä on voimavaraa niin yllin kyllin, että siinä tapahtuvassa tinkimisessä — kuten vuonna 2018, kun 17 miljardia euroa menetettiin vakavaraisuudessa eläkerahastoissa ja sekin otettiin muutamassa vuodessa kiinni — on tässä suhteessa ehdottomasti liikkumatilaa. Kannattaa myöskin muistaa, että suomalainen lakisääteinen eläkerahastojärjestelmä on maailman suurin suhteessa kansantuotteeseen. Yhdessäkään maailman maassa ei ole lakisääteinen eläkerahastojärjestelmä näin mittava, eli meillä on siinä voimavaraa tulla vastaan.

Mutta mikä on se innovatiivisuus? Se ei ole se, että työeläkevakuutusmaksuissa tullaan hieman vastaan, vaan se on se, että tähän lakiesitykseen, asetukseen, sisältyy myöskin se ajatustapa, että myös näistä asiakashyvityksistä nyt tingitään. Tämähän on suomalaisessa eläkejärjestelmässä kummallinen lisuke, joka on täysin ainutlaatuinen myöskin maailman-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2020 vp

mitassa: suurimmille työnantajille siirretään eläkevaroja vähän suosikkijärjestelmän mukaisesti — sitä voidaan avata tarkemmin jossain muussa yhteydessä — näissä asiakashyvityksissä, jotka viime vuonna olivat 450 miljoonaa, eli eläkevaroja siirrämme työnantajille asiakashyvityksinä tällaisessa mittakaavassa, ja tästä nyt tingitään.

Tämä on se innovaatio, joka meidän täytyisi nyt väkisin ottaa käyttöömme, kun eläkevaroista kuitenkin käydään kriittinen keskustelu. Me käymme indeksikeskusteluja, täällä käydään eläketurvakeskusteluja, mutta me emme avaa sitä, että meillä on varaa siirtää 300—500 miljoonaa euroa vuosittain asiakashyvityksinä työeläkevarantoja pois. Tämän vuoksi suomalainen eläkejärjestelmä, vaikka se onkin rahoituksellisesti erittäin kestävä, on maailman mittaluokassa hallintokuluiltaan kallein. Tämä johtuu siitä, että meillä on monta eläkeyhtiötä ja toisekseen lisäksi näistä asiakashyvityksistä aiheutuvat kulut ovat niin mitavia.

Eli tässä meillä on iso mätäpaise keskustella jossain toisessa yhteydessä syvemmin, mutta nyt juuri tämän koronakriisin seurauksena, aivan kuten tehdään digiloikkaa koulutuksessa ja etätyökokemuksia työelämässä, tässä meillä on yksi semmoinen ulottuvuus, jossa me ehkä oivallamme, että nämä asiakashyvitykset ovat tarpeeton erä. Niistä voidaan päästä tulevaisuudessa eroon.

**18.44 Heidi Viljanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Tässäkin hallituksen esityksessä puhutaan yhdestä niistä monista tilapäisistä toimista, joita nyt tehdään Suomea kohdanneen epidemiatilanteen ja siitä johtuneiden taloudellisten vaikutusten vuoksi. Tämä esitys pohjautuu työmarkkinajärjestöjen 18.3. hallitukselle tekemään esitykseen niistä toimenpiteistä, joilla voidaan tukea näissä poikkeusoloissa yrityksiä, työllisyyttä ja toimeentulon turvaamista. Voidaankin sanoa, että tämä pohjautuu hyvin pitkälti konsensukseen. Tämä on siis osa järjestöjen yhteisesti esittämää laajempaa toimenpidekokonaisuutta.

Tiedämme kaikki varsin hyvin yritysten ja sitä kautta myös työntekijöiden erittäin haasteellisen tilanteen näissä poikkeusoloissa, ja tämä jos mikä ei ole yhdenkään yrityksen tai yrityksen työntekijän syy. Siksi nyt on nopeasti etsitty ratkaisuja tilanteesta selviämiseen. Työeläkemaksujen työnantajan vakuutusmaksujen määräaikaisella alentamisella 2,6 prosenttiyksiköllä voidaan nyt osaltaan helpottaa yksityisen sektorin työnantajien asemaa. On tärkeää, että nyt tehtävä loppuvuotta 2020 koskeva maksualennus kompensoidaan mielestäni riittävän pitkällä ajanjaksolla vuosina 2022—2025.

Kuten alussa totesin, tämä on vain osa niitä toimia, mitä nyt ollaan tekemässä. On aivan selvää, että tällaisessa tilanteessa, missä vallitsee epätietoisuus siitä, kuinka pitkään tämä poikkeusolo tulee kestämaan, yritykset ovat kovassa hädässä ja nopeita toimia odotetaan ja vastauksia moniin kysymyksiin. Niitä täältä vähitellen tulee, ja tämä on vain yksi pieni osa sitä isompaa kokonaisuutta.

**18.46 Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Tässä hieman hämääntyy aika moni, kun puhutaan siitä kokonaispotista ja oletetaan — jotenkin tässäkin keskustelussa on oletettu, aikaisemmassa keskustelussa jopa tänäänkin — että tämä olisi jotenkin mullistava. Edustaja Virta sanoi, että tämä on mittava summa. Voin edustaja Virralle kertoa, että viime viikonloppuna laskin tämän vaikutuksen läheiseen yritykseen. Se on 16 euroa 25 senttiä per työntekijä per kuukausi. Tällä ei ole ihan oikeasti mitään merkitystä yhdellekään. Tällä ei pelasteta yhtään ainutta yritystä, ei yhtään.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2020 vp

Pakko on sanoa, että hieman hämmästyttää, kuinka paljon tässä tuodaan esille sitä, että tässä on konsensus tehty ja tämä olisi yhteistuumin hyväksi havaittu, mikä on kädenojennus yrityksille. Minun on pakko sanoa, että minä en edes ymmärrä, minkä takia joku työntekijäpuoli tätä edes vastustaisi, koska tähän on vain tilapäinen maksunalennus, mikä kompensoidaan tulevaisuudessa takaisin. Tämä olisi periaatteessa kuitenkin oikeasti, loppupelissä, voisi sanoa, yritysten omaa, koska ne yritykset, mitkä nyt saavat sen tuen, tavallaan pelastuvat tämän jälkimaksamiselta, jos ne menevät tänä vuonna konkurssiin, koska sitten ensi vuonna joutuvat maksamaan sen, jotka ovat vielä pystyssä.

Tässä oikeasti, selkeästi tuntuu nyt olevan ymmärryksen puute siinä, että nämä ovat lilukanvarsia tähän oikeaan ongelmaan. Tämä näyttää kyllä, totta kai, kun katsotaan isossa potissa, hirvittävältä määrältä rahaa, mutta todellisuudessa tällä ei ole mitään vaikutusta kuitenkaan siihen, että tällä yksikään yritys pysyisi pystyssä. Sen takia tämä kehysriihi tulee olemaan todella tärkeässä asemassa, niin että me saamme jatkossa niitä oikeita apuja, mitä yritykset tarvitsevat.

Itse olen reilut 20 vuotta ollut yrittäjänä, aika montaakin touhua tehnyt siinä vuosien varrella ja ehkä joutunut senkin takia tekemään, että minulla ei ole oikeastaan ikinä ollut raha siinä tekemisessä motivaationa vaan se, että minä olen lähtenyt tekemään niitä asioita, mitä olen halunnut, ja ne yritysten tulokset ja tämmöiset eivät nyt ole olleet niin mairittelevia koskaan. Joka tapauksessa olen kuitenkin paljon ollut tekemisissä eri yritysten, yrittäjien kanssa ja etenkin pk-sektorin kanssa.

Omassa Facebook-ryhmässäni tuossa vajaa viikko sitten laitoin kyselyä — 4 000 Facebook-kaveria siellä on. Menin kysymään, löytyykö minun kavereistani yhtään yritystä, mikä on hallituksen nykyisillä päätöksillä pelastanut toimintansa ja pysyy kuivin jaloin. Vielä ei ole yhtään löytynyt. Yksi firma laittoi kyllä siihen yv:tä ja laittoi yrityksen nimen, ja minä sitten kysyin siltä, mites ne ovat auttaneet, mutta se tilanne olikin päinvastoin ja ne lomauttavat kaikki tällä hetkellä ja muutenkin on pirunmoinen tuska siellä päällä.

Eli nyt oikeasti tässä kehysriiheen jää väkisinikin. Minä yritän hallitukselle, hallituspuolueen edustajille, heittää nyt koppia siitä asiasta, että nyt on oikeasti löydettävä jotain muuta kuin tällaisia 16,25 euroa kuukaudessa per työntekijä olevia apuja. Näillä ei pelasteta niitä firmoja. Meidän pitää nyt oikeasti joko pelastaa ne firmat tai sitten vain tehdä se konkurssiaalto ja massatyöttömyys, ja sillä hyvä. Näillä toimilla meillä on vaihtoehtona vain se jälkimmäinen. — Kiitos.

**18.50 Kaisa Juuso ps:** Arvoisa puhemies! Tämä esityshän tulee periaatteessa työmarkkinakeskusjärjestöiltä, ja meidän tehtävämme on näköjään vain vahvistaa tämä esitys. Olen kyllä edustaja Laakson kanssa samaa mieltä siinä, etten usko, että tästä niin kovin suuri apu yrityksille on. Suomen eläkevakuutusjärjestelmä on minunkin mielestäni vähän erilainen kuin monissa muissa maissa. Viittaan nyt tähän edustaja Kiljusen puheenvuoroon liittyen näihin asiakashyvityksiin. Olen kyllä siinä samaa mieltä, että kyllä tätä meidän eläkevakuutusjärjestelmää pitäisi katsoa vähän tarkemmin jossakin vaiheessa, mutta ei tässä yhteydessä. Palataan siihen jossakin toisessa vaiheessa ja tarkastellaan sitä sitten lähemmin.

Meillähan Suomessa sekin on erikoista, että siitä noin 24 prosentin eläkevakuutusmaksusta yrittäjä tai työnantaja maksaa sen 16 ja työntekijä sen 8 prosenttia, ja tässä nyt on lähdetty alentamaan sitä työnantajan vakuutusmaksua. Nyttien kun työnantajat lomauttavat ja irtisanovat työntekijöitä, niin se heidän eläkevakuutusmaksunsa putoaa jo siitä syystä olennaisesti, koska sehän maksetaan työntekijöille maksetun bruttopalkan perusteella. Tähän

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2020 vp

tuodaan nyt tämmöinen ylimääräinen prosenttialennus sitten loppuvuodeksi, mikä ehkä joitakin yrityksiä auttaa, mutta on monia yrityksiä, jotka eivät periaatteessa sitä tarvitse. Ei kaikilla yrityksillä mene huonosti, mutta kaikki nyt saavat tämän. Jos tämä olisi mennyt ihan oikein ja olisi viimeisen päälle tehty, niin tämä olisi tehty hakemusmenettelystä niille yrityksille, jotka sen tarvitsevat, mutta siihen ei ole nyt aikaa, eli nyt maalataan suurella pensselillä ja se annetaan kaikille. Mutta lohdutuksena on sitten se, että tämä tosiaan maksetaan takaisin sitten seuraavien vuosien aikana, ja kuten edustaja Laaksokin sanoi, niin tässä isossa kuvassa en usko, että tällä kauhean suurta merkitystä on. Järeämpiä toimenpiteitä kyllä tarvitaan, ja niitä varmasti on myöskin tulossa. — Kiitos.

**18.53 Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Edustajat Laakso ja Juuso ovat varmasti oikeassa siinä, että tällä yksittäisellä toimenpiteellä ei sinänsä pelasteta yhtään yritystä Suomessa. Ei niin varmasti tehdäkään. Tässä on isommista virroista kysymys: tässähän nyt haetaan yhteiskunnan eri osa-alueilta erityyppisiä toimia, joilla tullaan sekä yrityksiä että ihmisiä vastaan. Tämähän on tietysti kaikkia meitä yhdessä koetteleva ongelma, ja tämä on yksi pieni puro siinä isommassa virrassa.

Edustaja Laakso on tehnyt gallup-kyselyä yrittäjäystäviltään, tiedustellut, kuinka moni on näistä hallituksen toimista hyötynyt nyt niin paljon, että olisi pelastanut yrityksensä. Nyt me elämme kuitenkin markkinataloudessa ja sellaisessa yhteiskunnassa, että kun näin raju kriisi yltää, niin hallituksen toimet sinänsä eivät varmaan pelasta yhtään yritystä. Me emme elä sosialismissa siinä, että hallitus ottaisi kaikki omaksensa ja kantaisi vastuun kaikesta, vaan me elämme markkinataloudessa, jossa on yrittäjäriskillä toimivia toimijoita, ja valitettavasti nämä toimet eivät mitkään auta silloin, jos kaikki pysähtyy. Nyt täytyy vain yrittää löytää helpotusta, pehmennystä tähän kriisiin, että ei ajauduta täysin seinää vasten, ja tämä on tässä se tausta.

Se, mikä tässä meidän järjestelmässä on olennaista, on se, että työmarkkinakentällä voidaan sopia asioista työnantajien ja työntekijöiden kesken. Se on nyt arvokasta tässä asiassa, että tästä on yhdessä keskusteltu, yhdessä sovittu, vähän niin kuin me tässä salissa, että päätämme yhdessä näistä lainsäädäntöaloitteista, mitkä hallitus meille tekee, ja selkeästi meillä on yksituumaisuus täällä valtaosaltaan näistä asioista. Samoin nyt on hienoa, että työmarkkinakentällä eri osapuolet, vaikkakin ovat monissa tilanteissa vastakkain, tässä asiassa puhaltavat yhteen hiileen.

**18.55 Pasi Kivisaari kesk:** Arvoisa herra puhemies! Kuten edustaja Kiljunen totesi, niin tämä esitys on yksi osa hallituksen sopimia taloustoimia koronaviruksen haittojen minimoimiseksi. Ylipäättään kaikkien näitten linjattujen toimenpiteiden tarkoituksena on turvata yhteiskunnan ja talouselämän toimintaa tämän viruksen aiheuttamien haasteiden keskellä, ja erilaisia esityksiä on tehty, kuten kaikki me tiedämme, viime viikkoina valtavan paljon. Tässä kohtaa hallitus esittää työnantajan työeläkevakuutusmaksujen tilapäistä alentamista 2,6 prosenttiyksilöllä vuonna 2020. Se on kuitenkin hyvä asia, se on kuitenkin tarpeellinen asia tässä myrskyssä.

Kenellekään meistä täällä ei varmasti ole epäselvää se, että yrittäjät ja yritykset ovat vaikeuksissa. Hallitus on kuitenkin mielestäni lähtenyt voimakkaasti etenemään esimerkiksi näillä paljon puhutuilla suoran tuen toimenpiteillä, jotka varmasti osaltaan — osaltaan — helpottavat kuormaa, mutta on selvää, kuten edustaja Laakso hyvin sanoi, että kokonai-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2020 vp

suus tietenkin ratkaisee, kaikki ne toimenpiteet, joilla autamme yrittäjyyttä ja yrityksiä eteenpäin.

Näin yleisesti ottaen suomalaiset yritykset ja yrittäjät ovat monella tapaa kannatelleet suomalaista yhteiskuntaa, ja kyllä nyt on takaisinmaksun aika. Mielestäni sekä eduskunnalla että hallituksella on kriisitietoisuutta, ja poikkeukselliset ajat vaativat nyt poikkeuksellisia tekoja, ja niitä juuri nyt tehdään.

**18.56 Sofia Virta vihr:** Arvoisa puhemies! Kuten useampi edustaja tässä edelläni viittasi, niin haluan edustaja Laaksolle juuri korostaa, että itsekin ymmärrän, että tässähän on kokonaisuudesta kyse, tällä yksittäisellä keinolla ei varmastikaan pelasteta yhtään yritystä. Itsekin yrittäjätaustaisena hyvin ymmärrän sen, missä ahdingossa moni yrittäjä tällä hetkellä on. Meistä varmasti jokainen tuntee yrittäjän jos toisenkin, lähellä tai kaukaa, jolla tällä hetkellä on todella suuri huoli, stressi toimeentulosta, perheen toimeentulosta, omien työntekijöidensä tilanteesta, se on aivan selvää. Mutta me tarvitsemme monta keinoa, me tarvitsemme ne nopeasti ja me tarvitsemme ne yhteistyöllä — silloin meidän pitää kuulla eri tahoja, ottaa niitä näkemyksiä vastaan. Tässä tapauksessa on tartuttu työmarkkinakeskusjärjestöjen ehdotukseen. Hallitus on varmasti huonossa tilanteessa tehnyt parhaan mahdollisen ratkaisun, ja tämä on yksi keino siitä paketista.

On hyvä, että oppositio kirittää hallitusta, sitä me tarvitsemme. Me tarvitsemme lisää keinoja, koska me varmasti kaikki jaamme sen saman näkemyksen, että me tarvitsemme jokaista näistä yrityksistä. Nämä yritykset ja nämä yrittäjät ovat tehneet vuosia arvokasta työtä. Täytyy ottaa huomioon myös, että on paljon uusia yrityksiä, jotka ovat ehkä aloittaneet vasta viimeisten vuosien aikana työn, jolloin heillä ei ole vielä ehkä niin vankalla pohjalla se yritystoiminta, että se kestäisi millään tavalla tällaista kriisiä, ja myös heistä pitää pitää huolta.

Mutta haluan siis korostaa, että tämä on nimenomaan se yksi pala sitä isoa pakettia ja varmasti hallitus tekee kaikkensa, että mahdollisimman moni yritys säilyy ja pääsee tästä kriisistä yli.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 37/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.